

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Ioannis Evsebii Nierembergii Vita Divina, Sev Via
Regia Ad Perfectionem**

Nieremberg, Juan Eusebio

Monasterii Westphaliae, 1642

Capvt XXV. Quo se modo aliquis, in omnibus quæ facturus est Deus, ad
ejus voluntatem conformare, illíque acquiescere debeat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46790](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46790)

*Quo se modo aliquis in omnibus
quæ facturus est DEVS, ad ejus vo-
luntatem conformare, illique acquiesce-
re debeat.*

VT nostra voluntas divinæ voluntati
conjungatur & uniat, ad hoc non
sufficit facere, quidquid à nobis fieri vult
DEVS: sed pati præterea oportet & tolera-
re, quæcumque ejusdem adorandæ Maje-
stati nobis placebit immittere, aut permit-
tere; cùm omnimodum ipse ad hoc jus ha-
beat. Nam propter supremum dominium,
quod in suas obtinet creaturas, iisdem pro-
hibitu suo uti, eas destruere & ad nihilum
redigere potest: ita ut nemo hoc illum abs-
que ratione agere, queat obtendere. Quòd
si enim unicuique, eo quod suum & pro-
prium est, quod libet facere licet; quid ni
DEO idem liceat? Cur hoc eum communi
privilegio spoliemus? Quare nos-met-ipsos
illi subtrahamus, repugnemus, & quia no-
bis faciat quæ ipse vult, non quæ nos volu-
mus.

mus, de eo cōqueramur? Quis DEVM jure, tot titulis suo, uti prohibeat; cūm cuiuis, ut è pallio suo tunicā faciat, licitum sit? Vt quid angustioribus finibus includatur jus diuinum, quàm humanum sibi vendicat in bona propria? Si velit ergò morbis nos, doloribus, infamiâ, & facultatum, quas largitus est, inopiâ conflictari; pro arbitrato suo cuncta disponat: nec enim queri cum eo possumus aut exoptulare; sed præstantem in nos benevolentiam meritissimò interpretemur, quòd nobis uti, nòsque in manus sumere non dedignetur, quantumcumque premat deinde urgeátque. Perquam id nempe honorificum est atque gloriosum.

Vir generosus ac nobilis finem non facit ostentandi sui & gloriandi, quòd à Rege electus sit ut ipsum gestet, etiamsi sanguinem calcaribus ille eliciat, admodùmque grauet. Scilicet, quia Regi licere credit ista omnia. Vnum hoc sufficere poterat, ad DEVM æquo animo ferendum, atque ad nos, in requavis, sanctissimæ ejus voluntati conformandos, penitúsque submitteudos. Mani-

N 5

festa

felta quippe adversus DEVM injuria & injustitia est, nolle; ut usurpet rem propriam, deque bonis suis liberrimè statuat & decernat. Nobis honori est, quòd operâ nostrâ uti velit; quantumvis id faceret (siquidem hoc pietas ipsius amòrque permitterent) ad nos, sine ulla causâ, in frustra secandos.

Attamen si rem hanc penitiùs placeat introspicere, planè reperiemus, non solum conquiescere nos, & cum DEI voluntate, quidquid demum nobis faciat, & quantumcumque amarum illud molestumque accidat, conformari oportere; verùm propterea nobis quoque ipsis gratulandi, lætandi, animatusque exultandi justissimam nos causam habere. quandoquidem in eo, quòd de nobis in hac vita disponit. Majestas ista sapientissima nostrique amantissima, hæc una ratio est instar omnium, illud nobis bono esse: neque de re ulla ampliores illi gratias debemus, quàm quotiescumque nos affligit. Causa hujus veritatis minimè est obscura: quoniam ex conditione & natura sua DEVS ipsa est bonitas, affabilitas, benevolen-

volentia, & liberalitas, pronior ad bene nobis faciendum, & nos solandos atque recreandos, quàm ignis ut ardeat, lapisque ut deorsum versus pondere suo feratur. Cùm itaque DEI natura tam benigna sit, numquam affligit ille hominem ideo solùm, ut affligat; verùm ut eximium ipsi conferat beneficium, cui viam opportunè aperit aptissimùmque medium est mortificatio aliqua: adeoque, quasi aliter non posset, ut sic dicam, atque incredibili illo, quo tenetur, bene de nobis merendi desiderio velut impulsus, affligit nos & contristat; quod ceteroqui ab inclinatione illa, quæ in solatium & oblectationem nostram tota propendet, est alienissimum. Qua in re mihi quidem admirabilior etiam esse, plùsque præstare videtur, dum quodammodo beneficentissimæ ipse naturæ suæ adversatur, & solo commodorum nostrorùm desiderio, austeriorem se severiorémque demonstrat: id quod aliud nihil est, quàm merissima benignitas & superabundatissima bonitas. Siquem amicum haberemus, qui à re quæpiam maximopere abhorreret; quia tamen

nobis eam profuturam cerneret, propensionem naturali vim inferendo, eamdem faceret, eò solùm, ut bene nobis esset: certum est ea de causa plus nos ipsi obligatos fore, quàm si quacumque alia in re, ad quam natura illum sua indolensque traheret, nobis gratificaretur. Eodem modo decet, ut Deo nos multò ampliùs debere, obnoxiosque esse fateamur, quando nos affligit & castigat: cùm longè aliud quàm pœnam & supplicia, eâ in re Divina Bonitas spectet atque moliatur, commodum scilicet nostrum & maximum emolumentum.

Nullam ad hæc rem aliam veriùs existimare possumus utilem nobis esse, quàm hanc ipsam, propter quam fidelissimus prudentissimùsque Amicus noster, quò ipsam obtineamus, naturæ gustuque suo repugnare non dubitat: quemadmodum infans æger, si vel tantillum sapit, numquam faciliùs credet, saluti quidpiam suæ ac valetudini convenire, quàm cùm Mater dulcem ex ore ipsius benèque paratum cibum eximit, atque amaram illi purgationem offert & ingerit. Eadem nobis ratio persuadere potest

potest, tribulationem & morbum, quem
DEVS immittit, magis nobis quàm quid-
quam aliud prodesse. Quò etenim de im-
mensa ipsius misericordia, de amore tener-
rimo, de eo quòd habet commodorum no-
strorù desiderio certiores sumus; hòc clariùs
intelligemus, in rem nostram esse, quoties-
cùque nos desolatos relinquit: quin immo si
aliter DEVS fecisset, justiorè nos videri caus-
sam habituros fuisse, de modica illius mise-
ricordia conquerendi. Nam quo pacto Me-
dicum clementem dicemus, qui, ne ægrum
conturbet, comedere hunc sinat & bibere
quidquid collibeat, etiam si mortem ipsi ex-
inde impendère, certò cognoscat? Et quale,
obsecro, sit illud misericordiæ genus, aut
quæ humanitas ejus, qui infirmum morti
proximum potione unica iuvare queat, sed
parare eam nolit; ipsùmque sine remedio
mori permittat, hac una de causa, quia æ-
gro potio illa amarior futura metuatur?
Cur itaque quòd in homine, tamquam cru-
deliter & inhumanè factum, reprehendere-
mus; illud à DEO petere, non dubitamus?
Veruntamen uti æger Medico, amaras sibi

potiones præscribenti, omniâque ad quæ afficitur subtrahenti, negantique nõ irascitur, sed fostrum liberaliter persolvit: ita nos quoque cum divina voluntate non modò tum conformes esse decet, cum nos affligit, verùm curam quoque illam & sollicitudinem, quam pro nobis gerit, prolixè compensare debemus. Nam si is qui cancro laborat, Chirurgo gratias agit, eique pro membro abscisso, mercedem libenter tribuit; cur non majores gratias mereatur Deus, qui mediis longè suavioribus adhibitis, tametsi ea aliquantùm nobis doleant, à gravioribus nos malis liberare solet, & expedire?

Ad solidiorem tamen consolationem nostram cedit, si DEVM, non uti Medicum dumtaxat, verùm insuper uti Patrem amantissimum consideremus, atque de ejus nostri amore sincerè gaudeamus, nosque oblectemus, quoties ab ipso nos, uti filios dilectissimos, curari, castigari & corrigi sentimus. Beneficium namque, non perinde certum semper est amoris signum, atquè castigatio: cum beneficia ex-
tra-

traneis quoque præstari soleant, castigatio autem non nisi filiis adhibeatur, adeoque justum est, ut jucunditatem nobis afferant certissima isthæc indicia, quòd de domo sumus ac familia DEI; & quia ita nos tractet, maximam ipsi gratiam habeamus. Liberi cum parvuli sunt, & à parentibus castigantur, graviter id sentiunt & lacrymantur; grandiores verò facti & prudentiores, beneficium se accepisse fatentur: & si quando remissiores fuerint parentes, de eorum deinde indulgentia, nimiaque sibi concessa licentia queruntur. Filium fuisse ferunt, qui ad furcam condemnatus, jam scalis vicinus, parentem suum advocaverit. Hic cum in ultimos rueret filii amplexus & oscula; nasum parentis mordicus ille abstulit, hac ratione blanditias ulturus, quas puero sibi nimias adhibuisset, & quòd pro merito petulantiam suam non castigasset, hoc dicto addito: Huc me lenitas tua adduxit, hoc dedecus infamiámque incurri; quia tam solutè & liberè habitum passus es, quod meo-cumque animo libitum fuit,

fa-

facere a. Quid porrò aliud agimus, dum corrigi à DEO castigarique recusamus, nisi ut non suspendio, sed apud inferos incendio pereamus? Quid quærimus tandem? Caussâmne fortassis cum DEO expostulandi, quia ad nos non attenderit, & graviora meritos, leniter saltèm castigare neglexerit? Ea verò intolerabilis foret blasphemia, in DEO improbare, quod ab homine, in filium suum animadvertente, rectè factum iudicaremus: aut non de prædicare & celebrare DEVM facientem, quod cùm parentes naturales prætermittunt, maledictis lacerantur. Millies ipsi nos benedicere deceret, cùm insigniter ab eo affligimur; & laudare, gratiasque agere, quòd nostri meminisse, commodaque nostra procurare dignetur: exultare etiam in ipso, & exploratâ certâque spe salutis nostræ; quoniam à tam perito Medico sanemur, à tam bono Parente curemur.

Maximas præterea DEO gratias debemus, & in eo conquiescere, quòd manum nobis

a Inter Æsopi fabulas de matre id habet. Indulgentia parentum nimia quàm liberis noxia, Hæc te docet 1 Reg. 2. 16
4. cap. David 2 Reg. 13, aliisque sine numero.

nobis suam admoveat, faciátque, quod nosmet-ipsos alioqui facere oporteret. Decēbat utique, ut peccata præterita expiarem, aduersus præsentia muniremur, & anteverteremus futura; DEVM item patientiã nostrã demereri, & tolerando, nõsque in re quapiam vincendo, ejus operæ insigne præmium exspectare debebamus: at verò nos hoc in negotio perquam solutè & oscitanter agimus. quin igitur millies, iterúmque millies laudem DEO gratiãque dicimus, qui, ne lucrorum tantorum jacturam faciamus, eas nobis pœnas irrogat, quas sponte nostrã amplecti nos oportebat? Verum enim-vero quia usque eò vecordes pavidique sumus, ut carnem nostram nobis subjicere, gustuque & voluntati propriæ contradicere vereamur; præclarum est Divinæ Majestatis erga nos beneficium, hoc ipsum facere non dedignantis. Siquis serpentem videret vicinum sibi, morsumque virulentum jam-jam impressurum, nec tamen peller eundem aut occidere auderet, aliúsque aliquis interveniret qui id faceret; excellētis hoc gratiæ loco habiturum ipsum,

mani-

manifestum est. Illud ipsum DEVS præstat, rebus adversis molestisque, quibus carnem voluntatēque nostram domat; venenatum istum serpentem, quem in sinu & pectore nostro perpetuò circumferimus, mactando. Revera si aliud afflictionibus commodum nullum inesset, quàm quòd per eas fiat, ut voluntati nostræ non obsequamur; vel unum illud foret inestimabile: verùm insunt præterea multa alia, immo omnia illa commoda, quæ ex Mortificatione provenire, suprà^b dicebamus. propter quæ Christus ipse, Sapiencia æterna, quique optimè nôrat *reprobare malum & eligere bonum*^c, sibi, Apostolisque suis & amicis intimis, laboris, molestiarumque & afflictionum refertissimam vitam elegit.

Si quidquid hæctenus differui, virium nõdum satis habet, ut tribulationes, ab amica, benigna & blanda Optimi Patris nostri manu profectas, æquo, immo verò gaudente etiam ac libente, animo acceptemus; non video equidem, quid argumento & demonstrationi jam-jam proponendæ respondere possimus. DE-

^b Capite 18. ^c Isaiæ 7, versu 15.

DEVS infinite bonus est, qui nos amat, & bonum nostrum infinites amplius desiderat; quàm ipsemet nos amemus, bonumque nostrum desideremus. DEVS infinite quoque sapiens est, & quid expediat, longè melius quàm ipsi nos, cognoscit: adeò, ut errare in eo, fallique non possit. DEVS item infinite potens est, ita ut nullatenus potentia sit defectus, quòd à tribulationibus nos nostris non liberet. Quando igitur DEO non deest facultas, quando præterea ad commoda nostra procuranda, & in eo, quod nobis cõvenit, confirmandos nos ac stabiliendos, amore, ratione, sapientiâque abundat, & nihilò tamen secius è miseris nos nostris malisque nullo modo eximit; evidentissimum argumentum est, salutem ab iis nostram, sempiternamque felicitatem dependere. Quare nisi quis DEVM blasphemet, eumque malum esse dicat, aut quid fiat nescire, aut non omnia posse; de eo quod sibi evenit, queri sanè non potest. Ac licet sensus nos nostri impediant, quò minus præcipua tribulationum emolumenta cognoscamus; ex fidei
tamen

tamen placitis & ratione regamur oportet. Et quæso, utri plus tribuendum fidendumque putamus, affectuine nostro, à quo toties decepti sumus; an DEO, qui ipsa est Veritas? si que sensus nobis noster dicat, DEVM pro bono malum immittere, cui potius assentiemur?

Verùm ut gratis demus, etiam malas esse tribulationes; nec tantorum, uti verè sunt, commodorum feraces, neque nos per eas emendari; potèstne excogitari aliquid, cui jurè æquemus comparemúsque illam hominis tribulati cum DEO societatem: discretè ipsomet affirmante & testante, *cum ipso esse se in tribulatione* d? idcirco qui illam fugit, DEVM fugit; qui abjicit, DEVM ipsum abjicit. Si in rudi impolitáque capsá aut theca, pretiosissima gemma servaretur, thecam nemo abjecturus esset, eò quòd tantum inibi pretium absconderetur: si quis tamen thesauri latentis conscius, thecam nihilo-

d Ps. 90, v. 15. Vide P. Petri Ribadeneira de tribulationibus hujus seculi libros duos, Drexelis Gymnasium Patientia, & Auctorem de adorat. in spirit. & verit. lib. 1, cap. 18; lib. 2, cap. 5, 6, 7, 11, atque alibi, sæpe & bene ea inveniunt, quæ serio cogitata, patientiam utique persuadent.

nihilo-minus abjiceret; is non hanc modò, sed gemmam etiam, quæ illâ clauditur, aspernari censeretur. Quare si in tribulatione DEVS reperitur, ipsum in ea venerari æquum est, sicque statuere, quando eam contemnimus, ipsûmmet à nobis DEVM contemni. Hæc causa est, cur afflictos idem DEVS audiat, illorûmque orationes sint efficaciores; cùm ipsum velut domi suæ habeant. neque liberalior umquam ejus erga nos solet esse misericordia, quàm cùm maximè miseros nos esse conspicit & ærumnosos.

Sit suus itaque veritati apud nos locus, fateamurque libèter, Calamitates & tribulationes, quas malas appellamus, tantum revera bonum esse, ut, quò DEVS illas bono commodòque nostro, uti fit, immitteret, DEI Filium mori necessum fuerit: adeoque easdem tamquam beneficia, magno pretio à DEO comparata, & veluti singulares, nostræ ad æternam beatitudinem prædestinationis, effectus atque instrumenta, grati intueamur. Sanctus Ioannes Chrysostronus majori Iobum præmio dignum facit, ob u-

nicam

nicam in miseris suis cum divina voluntate conformationem, quàm quo tempore plurimas maximasque eleemosynas distribuebat^e. Addit hoc amplius Gerson: hac eum conformitate amplius meruisse, & plus in hoc vera virtutis habuisse, quàm si omnes facultates suas, rem nullam sibi retinendo, pauperibus erogasset.^f

Quæ si fortè nondum perfectè cognoscimus, aliquantulum saltèm Parenti nostro & Amico optimo fidamus; neque id quod nobis donat, tametsi sensibus malum videatur, idcirco repudiemus. Alexander Magnus tantum suo tribuebat Medico, ut quantumvis hic accusatus esset, quòd venenum sibi porrigere cogitaret, poculum tamen sumserit, hauseritque imperterritus^g. Credamus nos ergò DEO, cui haud dubiè multò cariores sumus, quàm nobis ipsis esse possumus; quique nos more solliciti amantissimique Patris benevolentissimè curat; neque quidquam nobis adversi accidit,

^e Chrysost. de patientia Iob, homilia 5, sub initium. ^f Gerson Centilogio de impulsibus, decade 5. ^g Curt. lib. 3, cap. 101
Valer. Max. lib. 3, cap. 8.

quin illud & sciat ipse , & in bonum nostrum sapientissimè clementissimèque ordinet ac convertat. Quippe si respicit volucres cæli, ipsòque inscio aut invito, una ex illis non cadet super terram^h: & si capilli capitis omnes numerati suntⁱ; laborum afflictionúmque, quas filiis suis, sponis & electis suis immittit, quo demum modo curam nullam geret, turpitèrque eorundem obliviscetur? qualiter eas permitteret, nisi in maximum id ipsorum bonum cederet & emolumentum? Plurimùm refert, ut quis penitùs veritatem hanc sibi persuadeat: éstque firmissimum fundamentum, ut in rebus quæ eveniunt omnibus, resignati, optimèque contenti simus; bene intelligere, quòd **VNI-
VERSA** à **DEI** manu proveniant, & ab ipsius providentia sint ordinata: quòdque idem **DEVS**, in bonum nostrum, non mala solùm, offensas, injurias & damna, quæ ab aliis nobis inferuntur, permittat; verùm ad actum quoque naturalem, quo ista fiunt, omnipotentia suâ concurrat. Cùm linguam
quis

^h Matth. 10, v. 29. ⁱ ibid. v. 30.

quis movet ad convitiis nos proscindendos, DEVS illam commovet. Cùm manum attollit alius ad nos verberandos, DEVS illam roborat. usque adeò, ut ad res omnes (non tamen ad malam operantis intentionem pravumque animum, hoc est, peccatum) concurrat DEVS: verùm peccata permittit solùm, eaque deinde in bonum commodumque nostrum disponit & convertit. Atque hoc pacto, cùm minaretur Davidi, adulterium se ipsius, Absolonis filii incestu, aliisque domesticis suorum flagitiis castigaturum, dicebat: *Ecce EGO suscitabo super te malum de domo tua, & tollam uxores tuas in oculis tuis, & dabo proximo tuo.* - Tu fecisti absconditè: ego autem faciam verbum istud in conspectu omnis Israël, & in conspectu Solis, idque in causa est, cur per homines DEVS nobis immittat, quod ad correctionem castigationemque nostram prodesse, Divina ejus Sapiencia sollertissimè perspicit.

Ve-

k 2 Reg, 12, v. 11 & 12. Si obscuriora hic tibi aliqua, amabo te, consule Heliotropium Drexelii, & Rodericii Tract. de conform. voluntatis humana cum divina, qui est ultimus part. 1, nemquam satis laudandi Operis, Exercitii perfectionis.

Verùm nos jam hoc in negotio commo-
 dum præcipuè utilitatèmq̃ nostram at-
 tendimus; fideles tamen DEI servi, ipsùm-
 que sincerè & eximiè amantes, proprio rem
 quamque emolumento metiri haud solent.
 Ad capiendam ex omnibus quæ DEVS facit
 voluptatem, satis superque est, scire quod
 potenti aded bonoque Domino sic place-
 at: cujus beneplacitum, etiam sanguinis vi-
 tæque nostræ impendio, procurare nos o-
 portebat. Quantulum istud est, quàmque
 parvo pretio parabile, pauxillum ut ego pa-
 tiar, quò se DEVS ipse oblectet? Hunc sequi,
 nòsque cum sanctissima ejus voluntate
 conformare, quando gustui illa nostro
 consentanea nobis que proficua est, com-
 modumque nos in eâ nostrum clarissimè
 cernimus; id verò parum habet admiratio-
 nis. Sequenda tunc quoque est, cum tam
 apertè id non videmus, resque cupiditati ac
 desiderio nostro prorsus adversatur; in-
 modum Heliotropii, cum sole se, non sereno
 solùm, sed et nubilo die circumagentis!
 Abundè hoc in omnibus rerum eventis
 O suffi-

1 Plin. lib. 2, cap. 41; & lib. 22, cap. 21.

sufficit, DEO quidpiam placere gratumque esse ; ut verissimè dictum sit à S. Ioanne Chrysofomo: *Si omnino dignus fueris, agere aliquid, quod DEO placeat ; aliam adhuc præter hoc ipsum, quòd placere meruisti, mercedem requiris? Verè ignoras, quantum bonum sit, placere DEO: si enim scires, numquam aliud aliquid extrinsecus mercedis aut muneris expeteres.* ^m

C A P V T XXVI.

Quibus in rebus nos cum Divina Voluntate conformare debeamus.

A Ge videamus nunc, quibus in rebus DEI nos deceat conformari voluntati. Eas ajo esse res omnes, quæ à benigna ipsius manu, quæ mediata, quæ immediata, hoc est, quomodocumque proveniunt, atque aliquam nobis molestiam creare possunt. *Primo* itaque locum habeat oportet nostra hæc cum divina voluntate conformatio, in rebus quæ nobis desunt: item in vitæ huius necessitatibus, in humilia-

in Chrysof. lib. 2. de compunctione cordis, mlii pag. 194.